

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Eesti kohtud on nüüd esindatud Eesti Rahva Muuseumi püsinäitusel

---

Eesti kohtud on nüüd esindatud Eesti Rahva Muuseumi püsinäitusel

27. mai 2020

Eesti Rahva Muuseumi püsinäitus „Kohtumised“ sai täna olulise täienduse: uus näituseosa õigusemõistmise ajaloost on austusavaldus Eesti kohtusüsteemile. Viimane ese näitusele saabus täna otse Riigikohtust – esimees Villu Kõve lisas vitriini üldkogu lahendi.

„Mul on hea meel, et Eesti kohtud on leidnud koha ERMi püsinäitusel, mis räägib tavalistest Eesti inimestest ja nende tegemistest,“ märkis Kõve. Ehkki kohtukull kui selline ja kohtunike ametirahad, mida me näitusel näeme, on tema sõnul ka tänapäeva kohtunike jaoks kõike muud kui argised, on ju ka kohus ja kohtus käimine olnud osa Eesti inimeste argielust. „Eriti hea meel on, et Eesti kohtud said püsinäitusele just 27. mail – samal päeval 1993. aastal toimus taastatud Riigikohtu esimene avalik istung Tartu raekoja saalis,“ lisas Kõve.

Kõige uhkem ese uues väljapanekus on 19. sajandist pärit eestikeelse tekstiga kohtukull ehk kohtupeegel. „Kohtukullid võeti kasutusele Peeter I ajal ja käsul ning kohtulauale asetatuna tähistasid need tegevuse seaduslikkust. Nii oli see ka Eesti talurahvakohtutes,“ rääkis ERMi konservator Mariliis Vaks, kes kohtukulli (näituse)vormi sätis. „Vanarahval oli küllalt soovitusi, kumma jalaga üle kohtuläve astuda, kuhu kõigepealt pilk suunata, mida enne süüa ning millist „väge“ kasutada. Seda, et kohtusaalis ei jäänud tähelepanuta ka istungilauale olev kohtukull, näitab juba talle antud nimetuste rohkus – kohtukikas, kroonukotkas, uuk jne,“ tutvustas Vaks.

Näitusel on kohtunike ametirahad 19. sajandist, eri aegade toimikud (vanim neist tsaariaegne) ning seadusekogud, sealhulgas rariteetne Riigi Teataja aastast 1920. Väljapaneku kinnitab tervikult tammepuust kohtuhaamer.

Põnevaid lugusid kohtukorralduse argipäevast leiab Rahvusrhiivi ühisloome veebikeskkonnast [1].

Image not found
file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/pictures/Villu%20K%C3%B5ve%20n%C3%A4itust%20t%C3%A4iendamata_foto%20Anu%20Ansu%20(003).jpg

Villu Kõve asetamas näitusevitriini Riigikohtu üldkogu lahendit. Foto: Anu Ansu

Image not found
file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/pictures/Kohtun%C3%A4ituse%20avamine%20ERMis%2027.05_foto%20Anu%20Ansu%20(003).jpg

Kohtuteemalise vitriini avamine ERMis. Foto: Anu Ansu

Vasakult Riigikohtu esimees Villu Kõve, ERMi näituste juht Kristjan Raba ja direktor Alar Karis.

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/eesti-kohtud-nuud-esindatud-eesti-rahva-muuseumi-pusinaitusel>

Lingid

[1] <https://www.ra.ee/uurijale/uhisloome/>